

Univerzita Karlova v Praze
Filozofická fakulta
Ústav pro dějiny umění
Praha 2017

**Bc. Petra Papežová, Architektura ve službách Československých aerolinií / Interiéry
reprezentačních cestovních kanceláří ČSA a letiště Praha –Ruzyně v 60. letech**

Oponentský posudek

Že má Petra Papežová detektivní sklony a trpělivost, která ji vede bez oddechu k hledání zdánlivě ztracených informací, artefaktů a dokumentů, jsme zjistili už při její bakalářské práci o budově pražského Národního shromáždění. Se stejnou důkladností zpracovala další atraktivní téma souboru reprezentačních kanceláří ČSA napříč kontinenty.

K tématu přistoupila ze široka. Po úvodní kapitole věnované reprezentaci státu a aerolinií ve zvoleném období tak vytvořila nejprve důkladnou sondu do struktury architektonických ateliérů s jejich vůdčími osobnostmi se zvláštním důrazem na tým architekta Karla Filsaka. Kratším textem poukázala na profil spolupráce architektů s umělci, přičemž odlišuje preference typově odlišných osobností arch. Filsaka a arch. Šrámka.

Zdaleka nejobsáhlejší část diplomové práce je ale soustředěna na detailní katalog kanceláří aerolinií, který je výsledkem zřejmě velmi pracného průzkumu. Zde se spojují popisy architektury se snahou o maximálně konkrétní informace o výzdobě interiérů. Všimá si ovšem jak architektonického řešení, tak designu nábytku a samozřejmě především výtvarných artefaktů, které interiéry zásadním způsobem dotvářely. Vzhledem k tomu, že někteří umělci s architekty spolupracovali opakovaně, mohla Petra Papežová pracovat mimo jiné s neocenitelným zdrojem pamětí Jana Koblasa, což textu propůjčuje mnohdy velkou plasticitu. Autorka především popisuje, kompletuje představu o těchto interiérech, a navíc doprovází medailony jednotlivých kanceláří vzácným obrazovým materiálem, který v řadě případů ukazuje umělce až v nezvyklém světle. Vzácný je nejen proto, že jde o dobové snímky, ale rovněž proto, že většina interiérů zanikla.

Pokud by snad bylo možno vyslovit ještě nějaký námět k budoucímu rozšíření záběru této rozsáhlé diplomové práce, týkalo by se to zřejmě především interiérového designu. Pokud Petra poukazuje na podobnost křesílek Gia Pontiho a křesílek v odbavovací hale v pražské Kotvě, mohlo by se poukázat také na příbuznost Bočanova otočného křesla s designem křesel Arne Jacobsena, a jistě by se našly i další podněty, kupř. v designu svítidel atp. To ale je spíše námět pro budoucí bádání, které by doplnilo představu o těchto objektech státní reprezentace. Možná by stálo za to ještě hlouběji rozvést zvláštní dichotomii těchto objektů a jejich výzdoby, které stály na tenké hranici oficiálního a autorského. Na jedné straně zde oficiální kulturní politice do určité míry unikalo, že ji reprezentují z hlediska vedoucí linie problematické osobnosti, na druhé straně ale tyto „problematické osobnosti“ typu Koblasa,

Medek, Veselý či Kmentová musely řešit proměnu svého volného projevu v projev směřující k státní monumentální dekoraci. Petra zmiňuje na řadě míst tyto okolnosti, nejzajímavější je asi z tohoto hlediska problematičnost Koblasovy realizace v odbavovací hale Praha - Ruzyně, možná by ale stálo zato ještě na konci práce shrnout otázky vyplývající z polarity oficiálního a neoficiálního v samostatné kapitole.

Práci bez výhrad doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnotit ji stupněm výborně.

Doc. PhDr. Marie Klimešová Ph.D.

8. září 2017